

ส่วนที่ ๓

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

๓.๑ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน โดยใช้เครื่องมือ SWOT

จุดแข็ง (Strength)

๑. มีศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เป็นแหล่งความรู้ ๒๖ ผลสำเร็จที่โดดเด่นในการประกอบอาชีพและดำรงชีวิตของประชาชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ได้แก่ สายธารแห่งชีวิตศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ, การเลี้ยงโคเนื้อทาจิมะภูพาน, การเลี้ยงไก่ดำภูพาน, การปลูกข้าวพันธุ์สกลนคร, การปลูกข้าวพันธุ์ขาวดอกมะลิ ๑๐๕, ลิ่นจี่ นพ.๑, การเลี้ยงสัตว์ปีกเพื่อควบคุมศัตรูพืชสวนไม้ผล, การผลิตวุ้นเส้นจากถั่วเขียว, การเลี้ยงปลานิลแดงร่วมกับเปิดบาสีลูกผสมในบ่อครัวเรือน, การเลี้ยงปลาตุ๋กในบ่อซีเมนต์, เกษตรทฤษฎีใหม่, การจัดการดินเค็มเพื่อปลูกข้าว, การจัดการดินลูกรังเพื่อปลูกไม้ผล, การเพาะเห็ดเศรษฐกิจและเห็ดพื้นเมือง, การปลูกยางพารา, หม่อนพันธุ์สกลนครและไหมพันธุ์นางตุ้ยสกลนคร, การแปรรูปผลิตภัณฑ์จากพืชสมุนไพร, การผลิตผ้าอ้อมคราม

๒. พื้นที่ทำการเกษตรมีปริมาณมาก และมีศักยภาพในการสร้างรายได้มากถึงร้อยละ ๒๕.๓ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (พ.ศ.๒๕๖๔) โดยมีผลิตภัณฑ์ด้านการเกษตร ดังนี้

- ข้าวเปลือกเหนียว (นาปี + นาปรัง) พื้นที่ปลูก ๑,๗๐๗,๕๓๗ ไร่ พื้นที่เก็บเกี่ยว ๑,๗๐๔,๕๒๘ ไร่ ผลผลิต ๗๙๑,๕๑๓ ตัน

- ข้าวเปลือกเจ้า (นาปี + นาปรัง) พื้นที่ปลูก ๕๒๗,๕๕๖ ไร่ พื้นที่เก็บเกี่ยว ๕๒๗,๑๖๓ ไร่ ผลผลิต ๒๑๙,๑๐๔ ตัน

- ยางพารา พื้นที่ปลูก จำนวน ๓๙๙,๗๒๘ ไร่ พื้นที่เก็บเกี่ยว ๓๙๙,๗๒๘ ไร่ ผลผลิต ๘๒,๐๙๖ ตัน

- มันสำปะหลัง พื้นที่ปลูก ๑๖๑,๕๖๘ ไร่ พื้นที่เก็บเกี่ยว ๑๖๑,๕๖๘ ไร่ ผลผลิต ๕๐๓,๔๔๕ ตัน

- อ้อยโรงงาน พื้นที่ปลูก ๔๑,๓๒๑ ไร่ พื้นที่เก็บเกี่ยว ๔๑,๓๒๑ ไร่ ผลผลิต ๓๒๓,๐๗๕ ตัน

- มะม่วง พื้นที่ปลูก ๓,๐๓๕ ไร่ พื้นที่เก็บเกี่ยว ๑,๕๔๓ ไร่ ผลผลิต ๓,๐๙๔ ตัน

๓. หนองหารเป็นทะเลสาบน้ำจืดที่ใหญ่อันดับ ๒ ของประเทศ มีขนาด ๗๗,๐๑๖ ไร่ ที่มีศักยภาพ ที่จะพัฒนาไปสู่การเป็นแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรและการท่องเที่ยว และมีสถานีสูบน้ำเพื่อการเกษตรรอบหนองหาร ถึง ๑๘ แห่ง

๔. แหล่งท่องเที่ยวเมือง ๓ ธรรม ประกอบด้วย

- เชียงธรรมชาติ ได้แก่ อุทยานแห่งชาติภูพาน อุทยานแห่งชาติภูผายล อุทยานแห่งชาติภูผาเหล็ก อุทยานบัวเฉลิมพระเกียรติและหนองหาร

- เชียงธรรมะ ได้แก่ วัดพระธาตุเชิงชุมวรวิหาร วัดป่าสุทธาวาส วัดถ้ำผาแด่น และแหล่งอารยธรรมขอมในพื้นที่วัดพระธาตุภูเพ็ก วัดพระธาตุนารายณ์เจงเวง พระธาตุดุม สะพานขอมปราสาทบ้านพันนา เป็นที่รู้จักไปอย่างแพร่หลาย

- เชียงวัฒนธรรมประเพณี ได้แก่ ประเพณีแห่ปราสาทผึ้ง และประเพณีแห่ดาวคริสต์มาส ประเพณีวันภูไทโลก บ้านโนนหอม จังหวัดสกลนคร ประเพณีรวมน้ำใจไทกะเลิงประเพณีไทโส้ อำเภอกุสุมาลย์

ซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวสำคัญที่มีศักยภาพสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวได้ ตลอดจนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพน้อยให้มีศักยภาพสูงขึ้น สามารถดึงดูดและรองรับนักท่องเที่ยวทั้งในและต่างประเทศ โดยสร้างรายได้ให้แก่จังหวัดสกลนคร

๕. จังหวัดสกลนคร มีกลุ่มชาติพันธุ์ จำนวน ๖ กลุ่ม ๒ เชื้อชาติ ได้แก่ ภูไท ไทญ้อ ไทโส้ ไทกะเลิง ไทโย้ย ไทลาว อีสาน คนไทยเชื้อสายจีน และคนไทยเชื้อสายเวียดนาม ซึ่งแต่ละกลุ่มต่างมีวัฒนธรรมประเพณีที่โดดเด่น สืบทอดภูมิปัญญาและวัฒนธรรมประเพณีจากรุ่นสู่รุ่นตลอดมา เช่น การผลิตข้าวฮาง การผลิตผ้าย้อมคราม ผ้าไหม การปลูกสมุนไพรร เป็นต้น

๖. จังหวัดสกลนคร มีสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่มีหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนด้านการเกษตร จำนวน ๓ แห่ง ระดับอาชีวศึกษา จำนวน ๔ แห่ง และสถานศึกษาของเอกชนซึ่งเป็นแหล่งพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และงานวิจัยเพื่อถ่ายทอดบริการวิชาการแก่ชุมชน สามารถรองรับนักศึกษาภายในจังหวัด ภายนอกจังหวัด และต่างประเทศได้ จำนวน ๓๓,๗๘๑ คน และผลิตบุคลากรในระดับอุดมศึกษาและอาชีวศึกษาเข้าสู่ตลาดแรงงานปีละไม่น้อยกว่า ๖,๒๐๐ คน สามารถสร้างรายได้หมุนเวียนภายในจังหวัดสกลนคร จำนวน ๑,๗๐๐ ล้านบาท/ปี

๗. จังหวัดสกลนคร มีผลิตภัณฑ์ที่ขึ้นทะเบียน GI ซึ่งเป็นสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ และสินค้าที่สำคัญของจังหวัด ถือเป็นสิ่งสำคัญที่กลุ่มผู้ผลิต สามารถตั้งราคาให้สูงกว่าสินค้าและบริการปกติ ได้แก่

- ผ้าครามธรรมชาติสกลนคร คือ ผ้าฝ้ายที่ผ่านกระบวนการย้อมครามธรรมชาติตามภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสกลนคร ทำให้ได้สีฟ้าอ่อนถึงสีน้ำเงินเข้ม ไม่ตกสีและมีกลิ่นเฉพาะตัว

- หมากเฒ่าสกลนคร คือ ผลหมากเฒ่าหลวงที่มีผลกลมเนื้อผลฉ่ำน้ำ เปลือกบาง เมื่อสุกมีรสชาติหวาน เปรี้ยวฝาดหรือขม มีกลิ่นหอมผลไม้เฉพาะตัว ซึ่งปลูกในเขตพื้นที่ของจังหวัดสกลนคร

- น้ำหมากเฒ่าสกลนคร คือ เครื่องดื่มน้ำผลไม้ที่มีรสชาติหวานอมเปรี้ยวเจือฝาด ได้จากการบีบอัดผลหมากเฒ่าหลวงสุก ผ่านกระบวนการเพื่อให้ได้น้ำหมากเฒ่าแท้ น้ำหมากเฒ่าพร้อมดื่ม และน้ำหมากเฒ่าเข้มข้น

- ข้าวฮางหอมสกลทวาปี คือ ข้าวกล้องที่ได้จากการแปรรูปข้าวเปลือกเหนียวพันธุ์ กข.๖ หรือข้าวเปลือกเจ้าพันธุ์ขาวดอกมะลิ ๑๐๕ ในระยะเป็นน้ำนมยังไม่แก่จัด ที่ปลูกและนำมาผ่านกรรมวิธีเฉพาะตามหลักประเพณีการทำข้าวฮางที่สืบทอดกันมาในพื้นที่จังหวัดสกลนคร

- โคนุนโพนยางคำ คือ เนื้อโคนุนคุณภาพสูงที่ผลิตจากโคนเนื้อลูกผสมระหว่างโคสายพันธุ์ยุโรปกับสายพันธุ์พื้นเมือง ซึ่งผ่านกระบวนการเลี้ยง การแปรรูปและตัดแต่งอย่างถูกต้องตามมาตรฐานสากล และตามข้อกำหนดสหกรณ์ฯ โพนยางคำ ผลิตในเขตพื้นที่จังหวัดสกลนคร

๘. จังหวัดสกลนคร เป็นแหล่งผลิตเส้นไหมไทยพื้นบ้าน GI ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คือ ผลิตในพื้นที่ตำบลสร้างคือ อำเภอภูพาน และตำบลด่านม่วงคำ อำเภอโคกศรีสุพรรณ รวมปริมาณผลผลิตต่อรอบประมาณ ๕๐ กิโลกรัม

๙. จังหวัดสกลนคร มีโรงพยาบาลแพทย์แผนไทย จำนวน ๒ แห่ง ได้แก่ โรงพยาบาลการแพทย์แผนไทยสกลนคร หลวงปู่แพ็บ สุภัทโท และโรงพยาบาลการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสานวัดคำประมง ซึ่งผ่านการรับรองมาตรฐานจากสำนักสถานพยาบาลและการประกอบโรคศิลปะและกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกโดยใช้ยาสมุนไพรควบคู่กับยาแผนปัจจุบัน ในการรักษาโรคสามารถพัฒนาไปสู่แพทย์ทางเลือกได้ ทั้งนี้ยังมีโรงงานแปรรูปสมุนไพรและโรงงานผลิตยาสมุนไพรภายในจังหวัด

๑๐. มีหน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ร่วมบูรณาการขับเคลื่อนการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดมีทั้งสังกัดส่วนภูมิภาค สังกัดส่วนกลาง รัฐวิสาหกิจ และองค์กรอิสระรวมจำนวน ๒๔ หน่วยงาน

๑๑. มีศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ศูนย์หลักและศูนย์เครือข่ายในพื้นที่ทุกอำเภอ และมี ศูนย์ปราชญ์ชาวบ้าน จำนวน ๒ ศูนย์ เป็นแหล่งแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้เกษตรกร

๑๒. มีเกษตรกรผู้นำหรืออาสาสมัครในทุกพื้นที่ เช่น อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน อาสาปศุสัตว์ ประมงอาสา หมอดินอาสา เป็นต้น

๑๓. คริวเรือนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม จำนวน ๒๐๗,๒๘๒ คริวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๕๒.๓๒ ของคริวเรือนทั้งหมดในจังหวัดสกลนคร และมีการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการเกษตร มากถึง ๓.๐๖ ล้านไร่ คิดเป็น ร้อยละ ๕๑.๑๐ ของพื้นที่ทั้งหมด

๑๔. มีศักยภาพในการเพาะปลูกในพื้นที่ๆ เหมาะสมจำนวนมาก

ข้าว มีพื้นที่ที่เหมาะสมในการปลูก จำนวน ๑,๖๐๑,๑๑๕.๗๕ ไร่

มันสำปะหลัง มีพื้นที่ที่เหมาะสมในการปลูก จำนวน ๑๕๔,๙๗๓.๕๓ ไร่

ยางพารา มีพื้นที่ที่เหมาะสมในการปลูก จำนวน ๑,๗๑๗,๑๓๑.๓๐ ไร่

อ้อย มีพื้นที่ที่เหมาะสมในการปลูก จำนวน ๑,๒๓๒,๐๐๔.๙๙ ไร่

๑๕. มีโครงการส่งเสริมศิลปาชีพอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จำนวน ๗ แห่ง

จุดอ่อน (Weakness)

๑. จังหวัดสกลนคร มีรายได้เฉลี่ย ๖๙,๐๐๙ บาท/คน/ปี (ปี ๒๕๖๓) อยู่ในลำดับที่ ๗๑ ของประเทศ และลำดับที่ ๑๖ ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (เรียงจากมาก-น้อย)
๒. อัตราการเคลื่อนย้ายของแรงงานภาคเกษตรกรรมออกนอกพื้นที่ยังสูงขึ้น ส่งผลให้เกิดการขาดแคลนแรงงานภาคการเกษตร
๓. ระดับการศึกษาของวัยแรงงาน ต่ำกว่าปริญญาตรี
๔. เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรรายย่อย ขาดการรวมกลุ่มที่เข้มแข็ง ขาดการพัฒนาและการสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง
๕. ท้องถิ่นขาดการงบประมาณในการสนับสนุนการซ่อมแซม ปรับปรุง พัฒนาอ่างเก็บน้ำที่ได้รับการถ่ายโอนจากกรมชลประทาน
๖. การทำเกษตรกรรมยังพึ่งพาธรรมชาติหรือน้ำฝนเป็นส่วนใหญ่
๗. จังหวัดสกลนคร มีโรงฆ่าสัตว์ทั้งหมด จำนวน ๒๖ โรง ในปัจจุบันได้รับมาตรฐาน GAP โรงงานแล้ว แต่สามารถจำหน่ายสินค้าได้เพียงภายในประเทศเท่านั้น โดยการจำหน่ายสินค้าไปยังต่างประเทศ จะต้องได้รับการรับรองมาตรฐาน GMP ซึ่งโรงฆ่าสัตว์ทั้ง ๒๖ โรง ยังไม่ผ่านมาตรฐานดังกล่าว เป็นอุปสรรคในการแข่งขันตลาดเนื้อสัตว์ในประชาคมประชาคมอาเซียน
๘. การทำการเกษตรในพื้นที่ที่เหมาะสมน้อยและไม่เหมาะสม ดังนี้
 - ข้าว จำนวน ๑,๑๙๔,๑๕๖.๖๙ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๔๙.๙๑ ของพื้นที่ปลูกทั้งหมด
 - มันสำปะหลัง จำนวน ๒๖๙,๒๓๒.๓๖ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๙๔.๙๓ ของพื้นที่ปลูกทั้งหมด
 - อ้อยโรงงาน จำนวน ๓๓,๔๑๓.๒๘ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๘๐ ของพื้นที่ปลูกทั้งหมด
 - ยางพารา จำนวน ๑๓,๔๖๘.๐๕.๘๘ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓.๑๓ ของพื้นที่ปลูกทั้งหมด
 - ปาล์มน้ำมัน จำนวน ๑๒,๙๘๖.๘๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๙๒.๖๗ ของพื้นที่ปลูกทั้งหมด
๙. เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุ (อายุเฉลี่ย ๖๒.๖ ปี)
๑๐. เกษตรกรยึดติดการทำเกษตรแบบเชิงเดี่ยว รูปแบบการผลิตในปริมาณมาก
๑๑. เกษตรกรขาดความรู้ ความเข้าใจ ในการผลิตสินค้าเกษตร เช่น การผลิตสินค้าเกษตรที่ปลอดภัยทั้งต่อผู้บริโภคและสิ่งแวดล้อม ขาดความรู้ในด้านการใช้เทคโนโลยีการผลิตเพื่อเพิ่มผลผลิตและการจัดการของเหลือจากการผลิตที่มีประสิทธิภาพ การวางแผนการผลิตทางการเกษตร การต่อยอดในการแปรรูปผลผลิตโดยใช้นวัตกรรม และการเพิ่มช่องทางการตลาดสมัยใหม่
๑๒. ฝ้ายอ้อมครามเป็นสินค้า GI ของจังหวัดสกลนคร แต่วัตถุดิบในจังหวัดไม่เพียงพอต้องนำเข้าเส้นใยฝ้ายหรือเส้นใยอื่นๆ จากแหล่งอื่น หรือจากต่างประเทศ
๑๓. เกษตรกร ไม่สนับสนุนให้บุตรหลานประกอบอาชีพเกษตรกรรม เนื่องจากค่าตอบแทนในการประกอบอาชีพเกษตรกรรมน้อย และไม่มั่นคง
๑๔. เกษตรกรส่วนใหญ่มีหนี้สิน และรายจ่ายครัวเรือนมากกว่ารายรับ

๓.๒ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก โดยใช้เครื่องมือ SWOT

โอกาส (Opportunities)

๑. นโยบายคณะรัฐมนตรี พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี

- การปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์
- การรักษาความมั่นคงของรัฐและการต่างประเทศ
- การลดความเหลื่อมล้ำของสังคม และการสร้างโอกาสการเข้าถึงบริการของรัฐ
- การศึกษาและเรียนรู้ การทะนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม
- การยกระดับคุณภาพบริการด้านสาธารณสุข และสุขภาพของประชาชน
- การเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ
- การส่งเสริมบทบาทและการใช้โอกาสในประชาคมอาเซียน
- การพัฒนาและส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การพัฒนา และนวัตกรรม
- การรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากร และการสร้างสมดุลระหว่าง การอนุรักษ์กับ

การใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน

- การส่งเสริมการบริหารราชการแผ่นดินที่มีธรรมาภิบาลและการป้องกันปราบปราม

การทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ

๒. ทิศทางยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙)

- ด้านความมั่นคง
- การสร้างความสามารถในการแข่งขัน
- การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน
- การสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม
- การสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
- การปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

๓. ทิศทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓

- การหลุดพ้นจากกับดักประเทศรายได้ปานกลางสู่รายได้สูง
- การพัฒนาศักยภาพคนให้สนับสนุนการเจริญเติบโตของประเทศ และการสร้างสังคม

สูงวัยอย่างมีคุณภาพ

- การลดความเหลื่อมล้ำในสังคม
- การสร้างการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- การบริหารราชการแผ่นดินที่มีประสิทธิภาพ

๔. ยุทธศาสตร์ไทยแลนด์ ๔.๐ (Thailand ๔.๐)

- กลุ่มอาหารและเทคโนโลยีชีวภาพ
- กลุ่มสาธารณสุขสุขภาพและเทคโนโลยีทางการแพทย์
- กลุ่มเครื่องมืออุปกรณ์อัจฉริยะ หุ่นยนต์และระบบเครื่องกลที่ใช้อิเล็กทรอนิกส์ควบคุม
- กลุ่มดิจิทัลเทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตที่เชื่อมต่อและบังคับอุปกรณ์อื่น ๆ
- กลุ่มอุตสาหกรรมสร้างสรรค์วัฒนธรรมและบริการที่มีมูลค่าสูง

๕. นโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๖. ทิศทางการพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจฯ จ. ๑๓

- บริหารจัดการน้ำให้เพียงพอต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิตอย่างยั่งยืน
- แก้ปัญหาความยากจนและพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้มีรายได้น้อยเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม
- สร้างความเข้มแข็งของฐานเศรษฐกิจภายในควบคู่กับการแก้ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติ

๗. ทิศทางการพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ๒

- การพัฒนาการค้าชายแดนและสร้างความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้าน
- การพัฒนาระบบบริหารจัดการ
- พัฒนาการท่องเที่ยว
- พัฒนาการเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรโดยเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต
- พัฒนาทรัพยากรมนุษย์

๘. นโยบายการช่วยเหลือเกษตรกรด้านต่างๆของรัฐบาล

๙. กระแสการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย มีความสมดุลของทรัพยากรและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพิ่มมากขึ้น

๑๐. สินค้าเกษตร GI เป็นที่ต้องการของตลาดทั้งในและต่างประเทศ

๑๑. ผู้บริโภคนิยมบริโภคอาหารเพื่อสุขภาพเพิ่มขึ้น

๑๒. งานวิจัยด้านการเกษตรของสถาบันอุดมศึกษา

๑๓. มีลักษณะพื้นที่ และสภาพภูมิอากาศเหมาะสมแก่การทำเกษตรหลากหลาย

๑๔. สถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ทำให้เกิดภาวะตงงานและแรงงานกลับคืนถิ่น

๑๕. มีบัญชีนวัตกรรมไทย ซึ่งประกอบไปด้วยนวัตกรรมมากกว่า ๔๗๔ ผลงาน ซึ่งสำนักงานเปิดโอกาสให้สามารถจัดซื้อจัดจ้างได้โดยวิธีเฉพาะเจาะจง

๑๖. มีศูนย์ AIC รวม ๘๓ ศูนย์ ใน ๗๗ จังหวัด เพื่อให้เป็นแหล่งเรียนรู้บริการ แหล่งอบรม บ่มเพาะเทคโนโลยีทางการเกษตร ภูมิปัญญาด้าน การเกษตร และนวัตกรรมทางการเกษตร และเป็นศูนย์กลาง ในการให้บริการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และเชื่อมโยง ความร่วมมือด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางด้านการเกษตร จากภาครัฐ ภาควิชาการ ภาคเอกชน และ เกษตรกร

๑๗. การนำหลักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

๑๘. นโยบายจังหวัดสกลนคร มีความชัดเจน เป็นเมืองเวชนคร มหานครแห่งพฤษเกษ

๑๙. นโยบาย เรื่อง กัญชาและสมุนไพร สสจ.ไม่สามารถส่งเสริมในด้านการเกษตรโดยตรงได้ เป็นโอกาสให้หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ส่งเสริมและพัฒนาสร้างรายได้

๒๐. การเกิดโรคระบาด ทำให้เกิดความตื่นตัวในการใช้สมุนไพร

๒๑. มีสนามบิน สามารถขนส่งสินค้าเกษตรได้

๒๒. สกลนคร มีศักยภาพในการผลิตเนื้อโคขุน แต่มีผู้ประกอบการในการจำหน่ายเพียง

๑ ราย ทำให้เกิดคู่แข่งจากภายนอกจังหวัด จึงเป็นโอกาสในการส่งเสริมการจัดตั้งกลุ่ม/สถาบันเกษตรกร/ผู้ประกอบการ

อุปสรรค (Threats)

๑. ปัญหาภัยธรรมชาติ ทำให้ผลผลิตทางการเกษตร ปศุสัตว์ และประมง เสียหาย
๒. เกษตรแบบเชิงเดี่ยว มีความเสี่ยงต่อความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจากสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง โรคแมลงระบาด ภัยธรรมชาติ
๓. ข้อตกลงการค้าเสรี ไทย-ออสเตรเลีย ซึ่งจะทำให้มีการนำเข้าเนื้อสัตว์รวมถึงนมผงเข้ามาในประเทศไทยมากขึ้น ทำให้เกษตรกรผู้เลี้ยงต้องประสบปัญหาการแข่งขันในตลาดของผลิตภัณฑ์เนื้อสัตว์และนมโคจากต่างประเทศ
๔. คู่แข่งทางการค้าของสินค้าเกษตรจากต่างประเทศ
๕. ผลกระทบจากการเปิดประชาคมอาเซียน ทำให้สินค้าบางประเภทจะมีการแข่งขันมากขึ้น อาจก่อให้เกิดปัญหาการเคลื่อนย้ายแรงงาน การก่อการร้าย และโรคติดต่อจากประเทศเพื่อนบ้าน
๖. ค่าแรงขั้นต่ำ ไม่เอื้อต่อการจ้างงานภาคการเกษตร และต้นทุนการผลิตที่สูง
๗. การบริโภคภายในจังหวัด มีมูลค่าต่ำ จำเป็นต้องอาศัยตลาดภายนอกเป็นหลัก
๘. การขยายตัวของชุมชนและการลดลงของพื้นที่เกษตร
๙. หน่วยงานที่กำกับดูแลด้านอาหารปลอดภัยไม่เพียงพอ
๑๐. หน่วยงานบังคับใช้และควบคุมการใช้สารเคมียังมีไม่เพียงพอ
๑๑. จังหวัดสกลนคร ไม่อยู่ในแผนการขนส่งระบบรางของนโยบายรัฐบาล

๓.๓ การกำหนดกลยุทธ์การพัฒนาจังหวัดสกลนครโดยใช้ TOWS Matrix

จุดแข็ง (S) + โอกาส (O)

จุดแข็ง (S)		โอกาส (O)		กลยุทธ์	
S๑	-ศูนย์การศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริเป็นแหล่งความรู้ ๒๖ ผลสำเร็จโดดเด่นในการประกอบอาชีพและดำรงชีวิตของประชาชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	O๑	-นโยบายคณะรัฐมนตรี	SO๑	- สนับสนุนและพัฒนากิจการเกษตรสร้างมูลค่า
S๒	- พื้นที่ทำการเกษตรมีปริมาณมาก และมีศักยภาพในการสร้างรายได้	O๒	-ทิศทางยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙)	SO๒	-ส่งเสริมการผลิตวัตถุดิบและผลิตภัณฑ์สมุนไพร
S๓	- หนองหารเป็นทะเลสาบน้ำจืดที่ใหญ่อันดับ ๒ ของประเทศ มีขนาด ๗๗,๐๑๖ ไร่ ที่มีศักยภาพที่จะพัฒนาไปสู่การเป็นแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรและการท่องเที่ยวและมีสถานีสูบน้ำเพื่อการเกษตรรอบหนองหาร ถึง ๑๘ แห่ง	O๓	-ทิศทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒	SO๓	-ส่งเสริมการผลิตกุ้งชงและกัญชา
S๔	-แหล่งท่องเที่ยวเมือง ๓ ธรรม (ธรรมะ ธรรมชาติ และวัฒนธรรมประเพณี)	O๔	-ยุทธศาสตร์ไทยแลนด์ ๔.๐ (Thailand๔.๐)	SO๔	-ส่งเสริมและพัฒนากิจการวิจัยด้านการผลิตพืชกัญชงและกัญชา
S๕	- มีกลุ่มชาติพันธุ์ จำนวน ๖ กลุ่ม ๒ เชื้อชาติ ที่มีวัฒนธรรมประเพณีที่โดดเด่น สืบทอดและยึดมั่นในวัฒนธรรมประเพณีจากรุ่นสู่ตลอดมา เช่น การผลิตข้าวฮาง การผลิตผ้าฮ่อมคราม การปลูกสมุนไพร	O๕	-นโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	SO๕	-ส่งเสริม/สนับสนุนเครือข่ายเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร
S๖	-มีสถานศึกษาทั้งในระดับอุดมศึกษาและอาชีวศึกษาที่มีหลักสูตรด้านการเกษตร	O๖	-ทิศทางการพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจฯ ฉบับที่ ๑๓	SO๖	-เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ
S๗	-ผลิตภัณฑ์ที่ขึ้นทะเบียน GI ได้แก่ ผ้าครามธรรมชาติสกลนคร, หมากเฒ่าสกลนคร, น้ำหมากเฒ่า, ข้าวฮางสกลทวาปี และโคขุนโพนยางคำ	O๗	-ทิศทางการพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ๒	SO๗	-ส่งเสริมและพัฒนากิจการเกษตรด้วยศาสตร์พระราชา
		O๘	-นโยบายการช่วยเหลือเกษตรกรด้านต่างๆของรัฐบาล		
		O๙	-กระแสการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย มีความสมดุลของทรัพยากรและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพิ่มมากขึ้น		
		O๑๐	-สินค้าเกษตร GI เป็นที่ต้องการของตลาดทั้งในและต่างประเทศ		
		O๑๑	-ผู้บริโภคนิยมบริโภคอาหารเพื่อสุขภาพเพิ่มขึ้น		
		O๑๒	-งานวิจัยด้านการเกษตรของสถาบันอุดมศึกษา		
		O๑๓	-มีลักษณะพื้นที่ และสภาพภูมิอากาศเหมาะสมแก่การทำเกษตรหลากหลาย		
		O๑๔	-สถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ทำให้เกิดภาวะตกรานและแรงงานกลับคืนถิ่น		

จุดแข็ง (S)		โอกาส (O)		กลยุทธ์	
S๘	-เป็นแหล่งผลิตเส้นไหมไทยพื้นบ้าน GI ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	O๑๕	- มีบัญชีนวัตกรรมไทย ซึ่งประกอบไปด้วยนวัตกรรมมากกว่า ๔๗๔ ผลงาน ซึ่งสำนักงานพัฒนาเปิดโอกาสให้สามารถจัดซื้อจัดจ้างได้โดยวิธีเฉพาะเจาะจง	SO๘	-สนับสนุนการขึ้นทะเบียน GI เพื่อเพิ่มมูลค่าของผลิตภัณฑ์
S๙	-มีโรงพยาบาลแพทย์แผนไทย จำนวน ๒ แห่ง ได้แก่ โรงพยาบาลการแพทย์ไทยสกลนคร หลวงปู่แป๊ะ สุภัทโท และมีโรงพยาบาลการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสานวัดคำประมง	O๑๖	- มีศูนย์ AIC รวม ๘๓ ศูนย์ ใน ๗๗ จังหวัด เพื่อให้เป็นแหล่งเรียนรู้บริการ แหล่งอบรมบ่มเพาะเทคโนโลยีทางการเกษตร ภูมิปัญญาด้าน การเกษตร และนวัตกรรมทางการเกษตร และเป็นศูนย์กลางในการให้บริการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และเชื่อมโยง ความร่วมมือด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางด้านการเกษตรจากภาครัฐ ภาควิชาการ ภาคเอกชน และเกษตรกร	SO๙	-พัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม
S๑๐	-มีหน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ร่วมบูรณาการขับเคลื่อนการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดมีทั้งสังกัดส่วนภูมิภาค สังกัดส่วนกลาง รัฐวิสาหกิจ และองค์กรอิสระ รวมจำนวน ๒๔ หน่วยงาน			SO๑๐	-ส่งเสริมอาชีพด้านหัตถกรรมจากศูนย์ศิลปาชีพฯ
S๑๑	-มี ศพก.และศูนย์เครือข่ายทุกอำเภอ และมีศูนย์ปราชญ์ชาวบ้าน จำนวน ๒ ศูนย์	O๑๗	- การนำหลักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน	SO๑๑	-เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตร
S๑๒	-มีเกษตรกรผู้นำหรืออาสาสมัครในทุกพื้นที่เช่นอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน อาสาปศุสัตว์ ประมงอาสา หมอดินอาสา เป็นต้น	O๑๘	- นโยบายจังหวัดสกลนคร มีความชัดเจน เป็นเมืองเวชนคร มหานครแห่งพหุภพ		
S๑๓	-ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรและมี การใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการเกษตร มากถึง ๓.๐๖ ล้านไร่ คิดเป็น ร้อยละ ๕๑.๑๐ ของพื้นที่ทั้งหมด	O๑๙	-นโยบาย เรื่อง กัญชาและสมุนไพร กระทรวงสาธารณสุขไม่สามารถส่งเสริมในด้านการเกษตรโดยตรงได้ เป็นโอกาสให้ หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ร่วมบูรณาการส่งเสริมและพัฒนา	SO๑๒	ส่งเสริม และพัฒนาการเกษตรเชิงท่องเที่ยว
S๑๔	-มีศักยภาพในการเพาะปลูกในพื้นที่ๆ เหมาะสมจำนวนมาก	O๒๐	-การเกิดโรคระบาด ทำให้เกิดความตื่นตัวในการใช้สมุนไพร		
S๑๕	-มีโครงการส่งเสริมศิลปาชีพอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จำนวน ๗ แห่ง	O๒๑	-มีสนามบิน สามารถขนส่งสินค้าเกษตรได้		
		O๒๒	-โอกาสในการส่งเสริมการจัดตั้งกลุ่ม/สถาบันเกษตรกร/ผู้ประกอบการ		

จุดแข็ง (S) + อุปสรรค (T)

จุดแข็ง (S)		อุปสรรค (T)		กลยุทธ์	
S๑	-ศูนย์การศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริเป็นแหล่งความรู้ ๒๖ ผลสำเร็จโดดเด่นในการประกอบอาชีพและดำรงชีวิตของประชาชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	T๑	- ปัญหาภัยธรรมชาติทำให้ผลผลิตทางการเกษตรเสียหาย	ST๑	-เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการพื้นที่การปลูกพืชการเกษตรให้เหมาะสม
S๒	- พื้นที่ทำการเกษตรมีปริมาณมาก และมีศักยภาพในการสร้างรายได้	T๒	- เกษตรกรทำการเกษตรแบบเชิงเดี่ยว มีความเสี่ยงต่อความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจากสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง โรคแมลงระบาด ภัยธรรมชาติ	ST๒	-เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตร
S๓	- หนองหารเป็นทะเลสาบน้ำจืดที่ใหญ่อันดับ ๒ ของประเทศ มีขนาด ๗๗,๐๑๖ ไร่ ที่มีศักยภาพที่จะพัฒนาไปสู่การเป็นแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรและการท่องเที่ยวและมีสถานีสูบน้ำเพื่อการเกษตรรอบหนองหาร ถึง ๑๘ แห่ง	T๓	- ข้อตกลงการค้าเสรี ไทย-ออสเตรเลีย ซึ่งจะทำให้มีการนำเข้าเนื้อสัตว์รวมถึงนมผงเข้ามาในประเทศไทยมากขึ้น ทำให้เกษตรกรผู้เลี้ยงต้องประสบปัญหาการแย่งตลาดของผลิตภัณฑ์เนื้อสัตว์และนมโคจากต่างประเทศ	ST๓	-ส่งเสริมการนำงานวิจัยเทคโนโลยี และนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์
S๔	-แหล่งท่องเที่ยวเมือง ๓ ธรรม (ธรรมะ ธรรมชาติ และวัฒนธรรมประเพณี)	T๔	- คู่แข่งทางการค้าของสินค้าเกษตรจากต่างประเทศ	ST๔	-ส่งเสริมการเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
S๕	- มีกลุ่มชาติพันธุ์ จำนวน ๖ กลุ่ม ๒ เชื้อชาติ ที่มีวัฒนธรรมประเพณีที่โดดเด่น สืบทอดและยึดมั่นในวัฒนธรรมประเพณีจากรุ่นสู่ตลอดมา เช่น การผลิตข้าวฮาง การผลิตผ้าย้อมคราม การปลูกสมุนไพรร	T๕	- ผลกระทบจากการเปิดประชาคมอาเซียน ทำให้สินค้าบางประเภทจะมีการแข่งขันมากขึ้นอาจก่อให้เกิดปัญหาการเคลื่อนย้ายแรงงาน การก่อการร้าย และโรคติดต่อจากประเทศเพื่อนบ้าน	ST๕	-การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร
S๖	-มีสถานศึกษาทั้งในระดับอุดมศึกษาและอาชีวศึกษา ที่มีหลักสูตรด้านการเกษตร	T๖	- ค่าแรงขั้นต่ำ ไม่เอื้อต่อการจ้างงานภาคการเกษตรและต้นทุนการผลิตที่สูง	ST๖	-ส่งเสริมและสนับสนุนการตลาดสินค้าเกษตร
S๗	-ผลิตภัณฑ์ที่ขึ้นทะเบียน GI ได้แก่ ผ้าคราม ธรรมชาติสกลนคร, หมากเฒ่าสกลนคร, น้ำหมากเฒ่า, ข้าวฮางสกลทวาปี และโคขุนโพนยางคำ	T๗	- การบริโภคภายในจังหวัด มีมูลค่าต่ำ จำเป็นต้องอาศัยตลาดภายนอกเป็นหลัก	ST๗	-ส่งเสริมการบริโภคและใช้วัตถุดิบสินค้าเกษตรปลอดภัย
		T๘	-การขยายตัวของชุมชนและการลดลงของพื้นที่		
		T๙	-หน่วยงานที่กำกับดูแลด้านอาหารปลอดภัยไม่เพียงพอ		

จุดแข็ง (S)		อุปสรรค (T)		กลยุทธ์	
S๘	-เป็นแหล่งผลิตเส้นไหมไทยพื้นบ้าน GI ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	T๑๐	-หน่วยงานบังคับใช้และควบคุมการใช้สารเคมียังมีไม่เพียงพอ		
S๙	-มีโรงพยาบาลแพทย์แผนไทย จำนวน ๒ แห่ง ได้แก่ โรงพยาบาลการแพทย์ไทยสกลนคร หลวงปู่แพ้ว สุภัทโท และมีโรงพยาบาลการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสานวัดคำประมง	T๑๑	-จังหวัดสกลนคร ไม่อยู่ในแผนการขนส่งระบบรางของนโยบายรัฐบาล		
S๑๐	-มีหน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ร่วมบูรณาการขับเคลื่อนการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดมีทั้งสังกัดส่วนภูมิภาค สังกัดส่วนกลาง รัฐวิสาหกิจ และองค์กรอิสระ รวมจำนวน ๒๔ หน่วยงาน				
S๑๑	-มี ศพก.และศูนย์เครือข่ายทุกอำเภอ และมีศูนย์ปราชญ์ชาวบ้าน จำนวน ๒ ศูนย์				
S๑๒	-มีเกษตรกรผู้นำหรืออาสาสมัครในทุกพื้นที่เช่นอาสาสมัครเกษตรกรหมู่บ้าน อาสาปศุสัตว์ ประมงอาสา หมอดินอาสา เป็นต้น				
S๑๓	-ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรและมีการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการเกษตร มากถึง ๓.๐๖ ล้านไร่ คิดเป็น ร้อยละ ๕๑.๑๐ ของพื้นที่ทั้งหมด				
S๑๔	-มีศักยภาพในการเพาะปลูกในพื้นที่ๆ เหมาะสมจำนวนมาก				
S๑๕	-มีโครงการส่งเสริมศิลปาชีพอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จำนวน ๗ แห่ง				

จุดแข็ง (S)		อุปสรรค (T)		กลยุทธ์	
S๑๕	-มีโครงการส่งเสริมศิลปาชีพอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จำนวน ๗ แห่ง				
S๑๖	-มีโครงการพัฒนากัญชาสำหรับการใช้ทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์พื้นบ้านไทยในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลและชุมชน ระยะที่ ๒ ของกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ปลูกในโรงเรือน ๕๐ ต้น โดยจังหวัดสกลนคร ได้รับใบอนุญาตแล้ว จำนวน ๑๗ แห่ง รอใบอนุญาต ๔ แห่ง และยื่นเอกสารเพิ่มเติม ข้อมูล ณ เดือนกรกฎาคม ๒๕๖๔ จำนวน ๑๖๔ แห่ง				
S๑๗	-โครงการต่อยอดกัญชาครัวเรือนสู่เศรษฐกิจชุมชน เขตสุขภาพ ที่ ๘ ปลูกในโรงเรือน จำนวน ๑๒ ต้น ยื่นเอกสาร ข้อมูล ณ เดือนกรกฎาคม ๒๕๖๔ จำนวน ๑๕ วิชาทกิจชุมชน ๑๙๒ ครัวเรือน				

จุดอ่อน (W) + โอกาส (O)

จุดอ่อน (W)		โอกาส (O)		กลยุทธ์	
W๑	- จังหวัดสกลนคร มีรายได้เฉลี่ย ๖๙,๐๐๙ บาท/คน/ปี อยู่ในลำดับที่ ๗๑ ของประเทศ และลำดับที่ ๑๖ ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	O๑	-นโยบายคณะรัฐมนตรี	WO๑	ส่งเสริมการเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
W๒	-อัตราการเคลื่อนย้ายแรงงานภาคเกษตรยังสูง	O๒	-ทิศทางยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙)	WO๒	ส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรด้วยศาสตร์พระราชา
W๓	-ระดับการศึกษาของวัยแรงงาน ต่ำกว่าปริญญาตรี	O๓	-ทิศทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒	WO๓	ส่งเสริมการนำงานวิจัยเทคโนโลยี และนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์
W๔	-เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นรายย่อย ขาดการรวมกลุ่มที่เข้มแข็ง ขาดการพัฒนาและสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง	O๔	-ยุทธศาสตร์ไทยแลนด์ ๔.๐ (Thailand๔.๐)	WO๔	สร้างและส่งเสริมเกษตรกรรุ่นใหม่ Young Smart Farmer
W๕	-ท้องถิ่นขาดการงบประมาณในการสนับสนุนการซ่อมแซม ปรับปรุง พัฒนาอ่างเก็บน้ำที่ได้รับการถ่ายโอนจากกรมชลประทาน	O๕	-นโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	WO๕	ส่งเสริมการเกษตรสมัยใหม่ (อัจฉริยะ+แม่นยำ)
W๖	-การทำเกษตรกรรมยังพึ่งพาธรรมชาติหรือน้ำฝนเป็นส่วนใหญ่	O๖	-ทิศทางการพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจฯ ฉบับที่ ๑๓	WO๖	ส่งเสริมการผลิตเส้นใยฝ้ายพื้นเมือง
W๗	-จังหวัดสกลนคร มีโรงฆ่าสัตว์ทั้งหมด จำนวน ๒๖ โรง ในปัจจุบันได้รับมาตรฐาน GAP โรงงานแล้ว แต่ยังไม่ได้รับการรับรองมาตรฐาน GMP	O๗	-ทิศทางการพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ๒	WO๗	สร้าง/ส่งเสริมความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร
W๘	-ยังมีการทำการเกษตรในพื้นที่ที่เหมาะสมน้อยและไม่เหมาะสม	O๘	-นโยบายการช่วยเหลือเกษตรกรด้านต่างๆของรัฐบาล	WO๘	เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม
W๙	-เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุ (เฉลี่ย ๖๒.๖ ปี)	O๙	-กระแสการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย มีความสมดุลของทรัพยากรและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพิ่มมากขึ้น	WO๙	สร้างเยาวชนสู่ผู้ประกอบการเกษตรสมัยใหม่
W๑๐	-เกษตรกรยึดติดการทำเกษตรแบบเชิงเดี่ยว รูปแบบการผลิตในปริมาณมาก	O๑๐	-สินค้าเกษตร GI เป็นที่ต้องการของตลาดทั้งในและต่างประเทศ		
W๑๑	-เกษตรกรขาดความรู้ ความเข้าใจ ในการผลิตสินค้าเกษตร ขาดความรู้ในด้านการใช้เทคโนโลยีการผลิต เพื่อเพิ่มผลผลิตและการจัดการของเหลือจากการผลิตที่มีประสิทธิภาพ ฯลฯ	O๑๑	-ผู้บริโภคนิยมบริโภคอาหารเพื่อสุขภาพเพิ่มขึ้น		
		O๑๒	-งานวิจัยด้านการเกษตรของสถาบันอุดมศึกษา		
		O๑๓	-มีลักษณะพื้นที่ และสภาพภูมิอากาศเหมาะสมแก่การทำเกษตรหลากหลาย		
		O๑๔	-สถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ทำให้เกิดภาวะตกงานและแรงงานกลับคืนถิ่น		

จุดอ่อน (W)		โอกาส (O)		กลยุทธ์	
W๑๒	-ฝ้ายอ้อมครามเป็นสินค้า GI ของจังหวัดสกลนคร แต่ วัตถุดิบในจังหวัดไม่เพียงพอ ต้องนำเข้าเส้นใยฝ้าย หรือเส้นใยอื่นๆ จากแหล่งอื่น หรือจากต่างประเทศ	O๑๕	- มีบัญชีนวัตกรรมไทย ซึ่งประกอบไปด้วยนวัตกรรม มากกว่า ๔๗๔ ผลงาน ซึ่งสำนักงบประมาณเปิด โอกาสให้สามารถจัดซื้อจัดจ้างได้โดยวิธีเฉพาะเจาะจง		
W๑๓	-เกษตรกร ไม่สนับสนุนให้บุตรหลานประกอบอาชีพ เกษตรกรรม เนื่องจากค่าตอบแทนในการประกอบ อาชีพเกษตรกรรมน้อย และไม่มั่นคง	O๑๖	- มีศูนย์ AIC รวม ๘๓ ศูนย์ ใน ๗๗ จังหวัด เพื่อให้ เป็นแหล่งเรียนรู้บริการ แหล่งอบรมปมเพาะ เทคโนโลยีทางการเกษตร ภูมิปัญญาด้าน การเกษตร และนวัตกรรมทางการเกษตร และเป็นศูนย์กลางใน การให้บริการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และเชื่อมโยง ความ ร่วมมือด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางด้าน การเกษตรจากภาครัฐ ภาควิชาการ ภาคเอกชน และ เกษตรกร		
W๑๔	-เกษตรกรส่วนใหญ่มีหนี้สิน และรายจ่ายครัวเรือน มากกว่ารายรับ	O๑๗	- การนำหลักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมา ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน		
		O๑๘	- นโยบายจังหวัดสกลนคร มีความชัดเจน เป็นเมือง เวชนคร มหานครแห่งพหุภพ		
		O๑๙	-นโยบาย เรื่อง กัญชาและสมุนไพร กระทรวง สาธารณสุขไม่สามารถส่งเสริมในด้านการเกษตร โดยตรงได้ เป็นโอกาสให้ หน่วยงานในสังกัดกระทรวง เกษตรและสหกรณ์ร่วมบูรณาการส่งเสริมและพัฒนา		
		O๒๐	-การเกิดโรคระบาด ทำให้เกิดความตื่นตัวในการใช้ สมุนไพร		
		O๒๑	-มีสนามบิน สามารถขนส่งสินค้าเกษตรได้		
		O๒๒	-โอกาสในการส่งเสริมการจัดตั้งกลุ่ม/สถาบัน เกษตรกร/ผู้ประกอบการ		

จุดอ่อน (W) + อุปสรรค (T)

จุดอ่อน (W)		อุปสรรค (T)		กลยุทธ์	
W๑	- จังหวัดสกลนคร มีรายได้เฉลี่ย ๖๙,๐๐๙ บาท/คน/ปี อยู่ในลำดับที่ ๗๑ ของประเทศ และลำดับที่ ๑๖ ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	T๑	- ปัญหาภัยธรรมชาติทำให้ผลผลิตทางการเกษตรเสียหาย	WT๑	-สนับสนุนการวิจัยและพัฒนานวัตกรรม
W๒	-อัตราการเคลื่อนย้ายแรงงานภาคเกษตรยังสูง	T๒	- เกษตรกรทำการเกษตรแบบเชิงเดี่ยว มีความเสี่ยงต่อความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจากสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง โรคแมลงระบาด ภัยธรรมชาติ	WT๒	-ส่งเสริม/สนับสนุนเครือข่ายเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร
W๓	-ระดับการศึกษาของวัยแรงงาน ต่ำกว่าปริญญาตรี	T๓	- ข้อตกลงการค้าเสรี ไทย-ออสเตรเลีย ซึ่งจะทำให้มีการนำเข้าเนื้อสัตว์รวมถึงนมผงเข้ามาในประเทศไทยมากขึ้น ทำให้เกษตรกรผู้เลี้ยงต้องประสบปัญหาการแย่งตลาดของผลิตภัณฑ์เนื้อสัตว์และนมโคจากต่างประเทศ	WT๓	-ส่งเสริมการบริหารจัดการโซ่อุปทานสินค้าเกษตร
W๔	-เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นรายย่อย ขาดการรวมกลุ่มที่เข้มแข็ง ขาดการพัฒนาและสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง	T๔	- คู่แข่งทางการค้าของสินค้าเกษตรจากต่างประเทศ	WT๔	-ส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรด้วยศาสตร์พระราชา
W๕	-ท้องถิ่นขาดการงบประมาณในการสนับสนุนการซ่อมแซม ปรับปรุง พัฒนาอ่างเก็บน้ำที่ได้รับการถ่ายโอนจากกรมชลประทาน	T๕	- ผลกระทบจากการเปิดประชาคมอาเซียน ทำให้สินค้าบางประเภทจะมีการแข่งขันมากขึ้นอาจก่อให้เกิดปัญหาการเคลื่อนย้ายแรงงาน การก่อการร้าย และโรคติดต่อจากประเทศเพื่อนบ้าน	WT๕	-ส่งเสริมและสนับสนุนยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร
W๖	-การทำเกษตรกรรมยังพึ่งพาธรรมชาติหรือน้ำฝนเป็นส่วนใหญ่	T๖	- ค่าแรงขั้นต่ำ ไม่เอื้อต่อการจ้างงานภาคการเกษตรและต้นทุนการผลิตที่สูง	WT๖	-ส่งเสริมเกษตรมูลค่าสูงโดยใช้นวัตกรรม
W๗	-จังหวัดสกลนคร มีโรงฆ่าสัตว์ทั้งหมด จำนวน ๒๖ โรง ในปัจจุบันได้รับมาตรฐาน GAP โรงงานแล้ว แต่ยังไม่ได้รับการรับรองมาตรฐาน GMP	T๗	- การบริโภคภายในจังหวัด มีมูลค่าต่ำ จำเป็นต้องอาศัยตลาดภายนอกเป็นหลัก	WT๗	-เสริมสร้างความภาคภูมิใจและความมั่นคงในอาชีพเกษตรกรกรม
W๘	-ยังมีการทำการเกษตรในพื้นที่ที่เหมาะสมน้อยและไม่เหมาะสม	T๘	-การขยายตัวของชุมชนและการลดลงของพื้นที่	WT๘	-สร้างเยาวชนสู่ผู้ประกอบการเกษตรสมัยใหม่
W๙	-เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุ (เฉลี่ย ๖๒.๖ ปี)	T๙	-หน่วยงานที่กำกับดูแลด้านอาหารปลอดภัยไม่เพียงพอ	WT๙	-ส่งเสริมรายได้จากป่าเศรษฐกิจครบวงจร
W๑๐	-เกษตรกรยึดติดการทำเกษตรแบบเชิงเดี่ยว รูปแบบการผลิตในปริมาณมาก				
W๑๑	-เกษตรกรขาดความรู้ ความเข้าใจ ในการผลิตสินค้าเกษตร ขาดความรู้ในด้านการใช้เทคโนโลยีการผลิต เพื่อเพิ่มผลผลิตและการจัดการของเหลือจากการผลิตที่มีประสิทธิภาพ ฯลฯ				

จุดอ่อน (W)		อุปสรรค (T)		กลยุทธ์	
W๑๒	-ฝ้ายอ้อมครามเป็นสินค้า GI ของจังหวัดสกลนคร แต่ วัตถุดิบในจังหวัดไม่เพียงพอ ต้องนำเข้าเส้นใยฝ้าย หรือเส้นใยอื่นๆ จากแหล่งอื่น หรือจากต่างประเทศ	T๑๐	-หน่วยงานบังคับใช้และควบคุมการใช้สารเคมียังมีไม่ เพียงพอ		
W๑๓	-เกษตรกร ไม่สนับสนุนให้บุตรหลานประกอบอาชีพ เกษตรกรรม เนื่องจากค่าตอบแทนในการประกอบ อาชีพเกษตรกรรมน้อย และไม่มั่นคง	T๑๑	-จังหวัดสกลนคร ไม่อยู่ในแผนการขนส่งระบบรางของ นโยบายรัฐบาล		
W๑๔	-เกษตรกรส่วนใหญ่มีหนี้สิน และรายจ่ายครัวเรือน มากกว่ารายรับ				